

skou armádu — ale kteří dnes v zahraničí vystupují a chtějí se stavěti na překážku řešení česko-slovenského poměru v duchu rovnosti a bratrství. Nutno zakřiknouti tyto lidi! Neboť oni to jsou, kteří svým stanoviskem vpravdě pomáhají slovenským reakčním separatistům v jejich zoufalé situaci, oni ženou vodu na mlýn nepřátel česko-slovenského sbratření, oni pomáhají udržovati nesvár mezi Čechy a Slováky a do budoucna slibují ještě osudněji opakovati staré chyby a vnášeti do nové republiky staré spory.

Mějme na zřeteli, že československý lid bude soudcem naší činnosti v zahraničí i pokud jde o programovou politiku v národnostní otázce poměru národů ČSR. Ano! Ten československý lid, který nenese odpovědnost za chyby v minulém životě republiky, ale který si vezme odpovědnost za to, že se chyby opakovati nebudou a že budoucí čs. stát jako demokratický a slovanský bude založen na takových zásadách v ohledu národnostním, které odpovídají demokracii a slovanskému programu. Budme jisti, že československý lid schválí plně ten deklarativní akt, který vyhlásí rovnost a bratrství Čechů a Slováků jako zásadní příslib nové ústavy budoucí Československé republiky.⁴

„Československé listy“, 1. 2. 1944, čís. 2. — „Cesta ke Květnu“, Praha 1965, dok. 7.

45

1944, február 2. [Londýn.] — Depeša čs. ministra NO gen. S. Ingra náčelníkovi čs. vojenskej misie v SSSR gen. H. Píkovi so zprávou o inštrukciách pre prípad okupácie Slovenska, zaslaných slovenským odbojovým skupinám.¹

Slovenští činitelé jsou si vědomi eventuality německé okupace Slovenska v dalším vývoji válečné situace a byli upozorněni na její větší pravděpodobnost po událostech na východní frontě. Byli upozorněni na její pravděpodobné důsledky pro

⁴ Polemika v Čs. listoch viedla Beneša k nasledujúcej žiadosti, adresovanej veľvyslancovi Fierlingerovi: „Prosím, pôsib k tomu, aby se nyní, po mé cestě do Moskvy a po mé řeči každý vyvaloval v »Československých listech« polemik ve dvou věcech, ve kterých jsme si řekli s Gottwaldem a s ostatními, že si každý zachová své hledisko, ale že o to spor nepovedeme: Mnichov a slovenská otázka.“ (AMZV Praha. Depeše odeslané, 1944, čís. 626, Mos. 56 z 23. 2. 1944.) Na začiatku marca oznámil veľvyslanec prezidentovi, že „pokud se týká diskuse o Slovensku a Mnichovu, bylo Vaše přání redakčním kruhem vzato na vědomí“. (Tamtiež, depeše došlé, 1944, čís. 604, Mos. 66 z 3. 3. 1944.)

¹ Záznam má nadpis „Slovensko — opatření a přípravy při event. obs. Němci“, je datovaný 2. II. 1944 a dále označený „Gen. Píka — Moskva. Čj. 324/Taj.-3. odděl. 44, na Vaši 926-943/XII. 1943“. — Píkova depeša ZOE 122926/43, ktorá prišla do Londýna 29. 12. 1943, zrejme reagovala na predchádzajúcu zprávu z Londýna z novembra 1943, podľa ktorej „Němci hodlají obsadit Slovensko v lednu či únoru 1944“ a „Slováci chtějí klást odpor“ (viď pozn. k dokumentu čís. 28). Znie takto: „Dr. Beneš — gen. Ingr: Ze zpráv zajatých slovenských důstojníků vojenská situace Slovenska je velmi slabá. Mobilizace nebyla provedena. Slouží jen ročníky 1939 až 1943. Nejmladší ročník je zatím ve výcviku. Byly postaveny dvě polní divize. Rychlá, která po rozbití na Kavkaze byla přeorganizována na 1. pěší divizi a na dolním Dněpru z větší části zajata. Druhá divize jako zajišťovací na Bělorusi, prý byla nedávno odzbrojena pro styk s partyzány a přeměněna na pracovní oddíly.

Na Slovensku jsou dvě divizní oblasti, Trenčín a Prešov. Každá divizní oblast má tři pěší pluky o třech praporech, z nichž vždy třetí je rámcový, jeden děl. pluk o dvou oddílech, jezd. P. O., ženijní a spoj. prapor a příslušné služby. Velitelství pozemního vojska má dále pluk útočné vozby,

revoluční a konspirativní práci a byla jim znovu zdůrazněna nutnost zřízení a udržení radiotelegrafního spojení se zahraničím. Dále byli upozorněni, aby osoby, které jsou nepostradatelné pro činnost organizace, se připravily pro život v ilegality, a aby písemný materiál, jako vzkazy do zahraničí a zprávy ze zahraničí, byl pečlivě uschován.

Zejména byli vyzváni, aby v případě obsazení Slovenska se postavili na odpor vojskem a pro tento odpor získali co nejvíce jednotek. Poněvadž proti německé přesile nebude lze postavit rovnocenný odpor, byli slovenští činitelé vyzváni, aby připravili z vojenských jednotek partyzánské oddíly, soustředili je na středním a východním Slovensku, kde mají ničit všechna železniční, silniční a drátová spojení a přepadávat vojenské transporty materiálu i jednotek.

Dále byli vyzváni, aby do prostoru činnosti partyzánských oddílů ukryli co nejvíce vojenského materiálu a potravin, a aby zajistili spolupráci se železnicemi pro ničení železničního materiálu, a s poštami. Rovněž byli upozorněni, aby partyzánské oddíly navázaly spolupráci se sovětskou frontou, jakmile se sovětská vojska přiblíží našemu území. Konečně byli vyzváni, aby vyhledali a hlásili místa, kam by mohly být jim shozeny zbraně sovětskými letouny.

Ingr.

VHA Praha. SSSR, Čs. vojenská mise v SSSR, 5/9. Odpis. Čiastkový súpis došlých depeší (?). Strojopis, originál.

dva děl. pluky, z nichž jeden je motorizovaný, ženijní, spoj. a autoprapor a příslušné zásobovací útvary. Další dva autoprapory podléhají přímo MNO.

Velitelství vzdušných zbraní podléhá D. P. L., vzdušný pozorovací prapor, letecký pluk a letecká škola.

Náhradní tělesa útvarů neexistují. Jejich agendu vykonávají příslušná D. O. V.

Výzbroj slovenské armády je stará čsl. Minomety malé a velké byly dodány pro polní jednotky z Německa, jakož i protitanková děla 75 mm a automatické pistole. Na Slovensku je jen děl. cvičný materiál. Výstroj je čsl. Sklad intendantního materiálu je skoro prázdný. Oděvní hodnota je 6/10. Obuv je velmi chatrná, zásob není. Koňských postrojů na skladě není. Autovýstroj chybí, je dodávána Němci od čs. firem.

Za tohoto stavu dávám na uvážení a i k zásadnímu rozhodnutí, zda je možné a účelné předčasné povstání v lednu neb v únoru při násilné okupaci Slovenska Německem, neboť nelze provést mobilizaci a organizovat soustavnou obranu Slovenska. Vpádu 4 až 6 německých divízi se nedá zabránit, neboť mám pochyby, že by bylo možno dopravit včas silnější sovětské posily na Slovensko. Z druhé strany je z morálních i taktických důvodů nutno klásti odpor a s naší strany jej posílit a zajistit materiálem. Německé pronikání je možné zdržovat na přírodních překradách (Váh, Považský Inovec, Nitra, Hron) a chránit přechody na severních hranicích. Obranu soustředit na střední Slovensko, prostory Velká Fatra, Nízké Tatry, Slov. Středohoří. Při nejmenším zdá se možným udržet střed. a východní Slovensko silnými partyzánskými oddíly po dva až tři měsíce do všeobecné spojenecké ofenzivy, kdy nastanou lepší podmínky pro rozvinutí vojenských operací na Slovensku. Prostory západně Váhu jsou v německé zóně, kde jsou německé posádky, sklady a opevnění. Při německé iniciativě vpádu na Slovensku, Němci připraveném, nelze počítat s obsazením tohoto prostoru slovenskými jednotkami. Při naší iniciativě všeobecného povstání v době námi připravené je možné a nutné tyto prostory zajistit v prvé řadě.

V duchu Vašeho rozhodnutí nutno ihned dáti pokyny na Slovensko: Shromáždit občanské prostředky a jednotky na středním Slovensku, připravit obranu (zatarasení) severních průsmyků, zajistit letiště pro materiální podporu a posily z SSSR. Při tom zdá se být nutným, aby z odtud zajištěné výzbroje pro 50 000 mužů v SSSR bylo pro Slovensko rezervováno větší množství, než se původně předpokládalo. Podle Vašeho rozhodnutí budou námi v SSSR připravovány zvláštní paraskupiny pro slovenskou organizaci akcí. Gen. Píka". (SÚA Praha, E 22-12-12/66—69. Příloha k čj. MNO 2 taj.-II. odbor 1944 z 3. 1. 1944, intimát pre náčelníka ŠVBM.)